

OBSAH

Úvodem	5
I. <i>Cesta k reformaci církve v Čechách.</i> (Církev v Čechách do 14. století. — Snahy po nápravě církve. — Útočník. — Svědek. — Učitel české reformace. — Křesťanské knihy pro lid. — Předchůdci reformace.)	7
II. <i>Mistr Jan Hus.</i> (Husovy počátky. — Hus a Viklef. — V přízni u lidí. — Více sluší poslouchati Boha než lidí. — Kostnice. — M. Jeronym. — V čem je Husův význam? Hus vlastenec. — Hus člověk. — Hus reformátor církve.)	19
III. <i>Husité.</i> (Kalich. — Zkouška věrnosti. — Husitský program. — Sláva a nebezpečí. — Strany. — Petr Chelčický. — Spory a boje. — Po bitvě u Lipan. — Pozdější husitství. — Husitství v dějinách.)	32
IV. <i>Jednota bratrská.</i> (A. Staří Bratři. Rokycanovi posluchači. — Dvě cesty. — První sbory Jednoty. — Zásady první Jednoty. — Zřízení vlastních kněží. — Pronásledování a přece rozvoj. — B. Noví Bratři. Spravedlnost ze skutků nebo z víry? — Jednota za vedení B. Lukáše. Kněží, Soudcové. Kázeň. Úzká rada. — Víra a theologie. — Náboženská literatura. Vyšší vzdělání. Výchova mládeže. — Zevní vzrůst a nové pronásledování)	53
V. <i>Mezi Kostnicí a Vitemberkem.</i> (Vstup do dějin nového věku. — Snahy o reformu církve. — Humanismus. — Renesance.)	71
VI. <i>Luther, Zwingli.</i> (Lutherův duchovní růst. — Zápas. Přátelé. — Rozmach Lutherovy reformace. —	

Meze Lutherovy reformace. — Zwingli a jeho reformace. — Boj o zabezpečení reformace ve Švýcarsku i v Říši. — Ráz a obsah Lutherovy reformace. Milost a víra. — Dosah Lutherova objevu evangelia milosti. — Milost a zákon. — Lutherův konservativismus.)	78
VII. <i>Calvin.</i> (Začátky. — Učení. — Po prvé v Ženevě (1536—1538). — Po druhé v Ženevě (1541—1564). Bohoslužby, kázeň, zřízení církve. — Životní zápas. — Calvin a Luther. — Rozpory. — Dvojí reformační církev. — A přece jednota reformace. — Reformace a jednota církve. Oprávněnost reformace.)	95
VIII. <i>Duchovní směry, které reformaci provázely.</i> (Novokřtění. — Mystikové. — Humanisté. — Antitrititáři.)	114
IX. <i>Rozmach reformace v evropských zemích.</i> (Lutherova reformace na Severu. — Lužičané, Slovinci, Chorvati. — Uhry (Slovensko, Sedmihrady). — Přejchod od luterství ke kalvinismu: V Polsku, v Uhrách. — V Holandsku, ve Francii. — Přejchod k reformaci v Anglii. — Reformace církve ve Skotsku. — Východní církev a reformace. — Valdenští a reformace.)	119
X. <i>Česká reformace v 16. století.</i> (Nadšení pro Lutheru. — Dvojí směr v církvi podobojí. — Reformace mezi Němci v českých zemích. — Zwingliovci a novokřtění na Moravě. — Nesnáze a slabosti novoutrakvistů. — Jednota bratrská pod vlivem Lutherovy reformace. — Bratří a církev podobojí. Jan Augusta. — Pronásledování. Vyhnanství. — Jan Blahoslav. — Maxmilián II. Česká konfese z r. 1575. — Ráz české církve po r. 1575. — Jednota bratrská po r. 1575. — Ráz Jednoty kolem r. 1600.)	129
XI. „ <i>Nové katolictví</i> “. (Nové proudy v katolické církvi.)	

kvi. — Loyola. — Jesuitský řád. — Stín jesuitství. — Tridentýský koncil. — Barok. — Jesuitské katolictví.)	149
XII. <i>Útok protireformace.</i> (Náboženské války ve Francii. — Reformace odolává v Holandsku. — Skotsko. Anglie. — Švédsko. Polsko. — Německo. České země. — Nápor protireformace zprvu odražen v Čechách i v Uhrách. — Organizace evangelické církve v Uhrách i v Čechách. — Nové mraky.)	162
XIII. <i>Tricetiletá válka. Stín Bílé hory.</i> (Přípravy. — Česká válka. Bílá hora. — Pokračování ve válce. Vestfálský mír. — Cí vina? — Pohroma tělům i duším. — Násilná protireformace. — Exulanti.)	171
XIV. <i>Komenský.</i> (Před Bílou horou. — Pod tíží zkoušek. — Komenského labyrint. — Vyhnanstvím k slávě učitele národů. — V očekávání příchodu Ježíše Krista. — „Kšaft“. — Klamné naděje. — Závěr života a práce. — Odkaz Komenského.)	184
XV. <i>Jiří Třanovský. Protireformace v Uhrách (na Slovensku).</i> (Život Třanovského. — Duchovní básník. — Význam „Cithary“. — Protireformace v Uhrách. — Pronásledování kazatelů. — Boje za svobodu.)	196
XVI. <i>Luterská orthodoxie 17. století.</i> (Vznik orthodoxie v luterství. — Vláda orthodoxie. — Její význam. — Stíny orthodoxie. — Orthodoxie ztrácí půdu.)	204
XVII. <i>Západní protestantismus v 17. století.</i> (Reformovaná orthodoxie v Holandsku. — Puritáni. — Independenti. — Kvakeři. — Vzdělavatelná literatura. — Nezdar independentismu. Náboženská snášelivost zákonem. — Pietismus v reformované církvi.)	215
XVIII. <i>Luterský pietismus.</i> (Předchůdci. — F. J. Spener. — Hallský pietismus. — Nová zbožnost. — Nové pojetí církve. — Jiný vztah ke světu. — Jiné pietistické směry.)	224
XIX. <i>Skryté símě a jeho nová setba. (Tajní evangelíci v českých zemích a obnovená Jednota bratrská.)</i>	

- Pronásledování doma. — Posila zvenčí. — Závan pietismu. — Exulantské osady a sbory. — „Obnovená Jednota bratrská“ v Ochranově. — Bratrská misie. — Vnitřní život obnovené Jednoty. — Trojí směr mezi exulanty. — Místo exulantů v českých církevních dějinách.) 2334
- XX. *Osvícenství*. (Zesvětštění kultury. — Proč ta změna? — Vznik osvícenství. — Nový věk rozumu a přirozenosti. — Osvícenství a křesťanství. — Osvícenské hnutí v Holandsku, v Anglii, ve Francii, v Německu. — Osvícenská theologie protestantská. — Osvícenství a katolická církev. — Náboženská spáselivost.) 2448
- XXI. *Tolerovaná církev česká*. (Před tolerančním patentem. — Tolerance. — Dvojí vyznání. — „Třetí strana“. — Kazatelé. — Církevní školy. — Překážky. — Katolictví osvícenské a reakční. — Tíseň a ztráty. — Toleranční církev a český národ.) 2664
- XXII. *Zpět k evangeliu Ježíše Krista*. (Metodismus. — Evangelikalismus. — Odpor proti racionalismu na evropské pevnině. — Probuzení v Německu. — Probuzení mimo Německo. — Návrat ke konfesím.) 2880
- XXIII. *Německý idealismus a evangelická theologie*. (Nové hledání pravdy. — Idealistický pantheismus. — Určení člověka, národa, státu. — Obsah českého vlastenectví. — Německý idealismus a křesťanství. — Schleiermacher. — Evangelická theologie první polovice 19. století.) 2993
- XXIV. *Kolem roku 1848*. (Politická a církevní restaurace. — Liberalismus a revoluce r. 1848. — Čeští evangelici v letech 1848/9. — Národní náboženství? — Nové úkoly.) 3007
- XXV. *Český a slovenský protestantismus po roce 1861*. (Protestantský patent. — Evangelické školy. — Styky se zahraničním protestantismem. — Dvojí konfesionalismus: a) luterský (na Slovensku i u

nás). — b) Helvetský konfesionalismus. — Zápas o novou orientaci církve. C. Dušek. — L. B. Kašpar. — Jan Karafiát. — „Malé církve“. — Evangelíci a český národ. T. G. Masaryk. — Církev ohrožena rozběhem svých údů do světa.) . . .	315
XXVI. <i>Bliží se krise.</i> (Doba změn kolem církve. — Hospodářské a sociální poměry. — Snahy a programy církví. — Nekřesťanský svět. — Nekřesťanství církví. — Chudým evangelium se zvěstuje. — Nač nestačily theologie.)	336
XXVII. <i>Čeští evangelíci se spojují.</i> (Nové směry na přechodu století. — Ode dvojího konfesionalismu k českému evangelictví. — Rozhod evangelické církve v Rakousku. — Světová válka (1914—1918). — Spojení české církve augsb. vyznání s českou církví reformovanou. — Ostatní evangelické církve v CSR.)	351
XXVIII. <i>V československé církvi evangelické.</i> (Spojená církev. — Přestupové hnutí. — Úkoly a úspěchy. — Stíny a nedostatky. — Revise programu církve.)	363
XXIX. <i>Roztříštěný svět.</i> (Úpadek demokracie. — Ruský komunismus. — Fašismus. — Nacismus. — Theologie brání opět církev. — Druhá světová válka. — Církve brání svobodu. — Porážka násilníků.)	375
XXX. <i>„Skrze víru chodíme, ne skrze vidění.“</i> (Po válce. — Úkoly církve. — Přejde soudit živých i mrtvých.)	395
<i>Několik poukazů k literatuře</i>	401
<i>Obsah</i>	405